

REVISTA ORĂŞTIEI

ABONAMENTELE: Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl. Pentru România şi străinătate 4 fl. la an. Manuscripte nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate nu se primesc. Abonamentele se plătesc înainte.		Apare în fiecare Sâmbătă		INSERTIUNILE: Un şir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară 4 cr., a 3-a oară 3 cr. şi timbru de 30 cr. Atât banii de abonament cât şi pentru insertiuni, sunt a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic în Orăştie (Szászváros).	
EDITOR AL FOII: Aurel Popovici-Barcianu, director.		PROPRIETATEA Institutului tipografic „Minerva” în Orăştie.			

Administratorii nostri în lumina legilor.

Incheiem azi publicarea „Regulamentului de zidire” votat de congregaţie şi întărit în 1893 de ministrul de interne, pentru comitatul nostru

Am început publicarea lui în urma nedreptăţii făcute sërmanilor nostri fraţi din popor din comuna Voia, de către administraţia ungurească a comitatului.

Ce s'a întâmplat la Voia? Oamenii, neauzindu-î nici de hire regulamentului despre zidiri, care cere ca ori-ce zidire nouă şi ori-ce reparare mai temeinică, să fie înştiinţată prin primărie la pretură, — unii şi-au reparat casele, alţii şi-au zidit case nouă ani de-a rândul, fără nici o înştiinţare.

Odată ce i-a trăsnit prin cap ramolului solgăbirău Beke dela Geoagiu, pe temeiul oare-cărei denunţări răutăcioase, iese în sat, caută câţi şi-au zidit din 1893 până în 1896 case nouă sau au făcut reparări mai mari, şi croeşte dragă-mi-te Doamne la pedepse bieţilor oameni de să geamă pământul! Câteva sute de floreni au făcut la olaltă sumele pe care sërmanii ţărani, oameni la care un floren, o coroană ba şi 10 cr. e sumă de bani mare, (căci pentru 20—30 de cr. el munceşte o zi întreagă în arşiţa soarelui), au trebuit să le plătească ca pedepse, pentru neştiinţă, dar' absolut fără vină! Prinzând de veste noi am făcut în jurul acestui lucru zgomot prin toaie, şi am rugat pe membri români ai congregaţiei să interpeleze pe vicişpanul asupra nedreptăţii! Dl adv. Dr. A. Muntean a şi interpelat în congregaţia din Decemvrie anul trecut, şi vicişpanul însuşi a recunoscut că nelegiuire s'a făcut poporului, şi, ca să se arate pe sine om «îndurat», mai «bun» ca netrebnicii de cari se slujeşte aproape peste tot locul întru administrarea comitatului, a adaus

că de făceau oamenii recurs, îi slobzea de sub pedeapsă, dar' vremea a trecut, recurs nu s'a dat, n'are ce mai face.

Noi ca să ferim pe viitor cel puţin pe alţii, am tipărit în foaie Regulamentul de zidiri, ca aceia cari ne cetesc foaia, să ştie de ce să se ferească.

Azi, încheind publicarea, revenim totodată asupra pedepsei Voienilor, pentru a pune de nou în lumina cuvenită simţământul de dreptate al zbirilor nostri mari şi mici, din comitat.

Paragraful din urmă a Regulamentului spune apriat:

§. 44. Pentru punctuoasa ducere în deplinire a acestui regulament, se fac răspunzători toţi membrii primăriei comunale şi notarii cercuali, cari sunt îndeosebi îndatoraţi ca:

1) să nu lase să se înceapă nici un fel de zidire, înainte de darea îngăduinţei, respective înainte de a fi ajuns la putere îngăduinţa dată; etc.

Ear protopretorii (fisolgăbirăele) se îndatoresc a supraveghea, ca primăriile comunale să ţină acurat acest regulament şi să-l îndeplinească, ear în cas de neglijenţă ori lenevire, să purceadă faţă de ele pe cale disciplinară.

Foarte limpede şi bună prescriere. E o prescriere asta prin care sërmanul popor neştiutor, e cu totul îngrădit contra putinţei de a greşi, dacă apărătorii legii, fisolgăbirăele, notarii şi primăriile comunale, vor fi la postul lor!

Şi totuşi ce s'a întâmplat la noi? Un sat întreg a zidit ani de zile de-a rândul, fără ca deja cel dintâiu om să fi fost oprit şi pedepsit, şi la urmă vine un solgăbirău fără inimă şi fără D-zeu, şi deşi ştie că primăria şi notarii au avut a opri zidirile şi că el a avut a supraveghea şi el ca să nu se întemple, dar' nici primăria, nici notarul, nici el, solgăbirăul, nu şi-a făcut datorinţa, acum — pedepseşte poporul cu grămada!

Dacă rău a făcut poporul, căzutu-i-s'a lui pedeapsa; dar' el rău nu putea face, dacă cei chemaţi prin paragraful citat erau la locul lor!

Ear' dacă greşeala s'a întâmplat şi ai pedepsit poporul greşitor (deşi fără voia lui, numai din neştiinţă), atunci mers'ai şi mai departe cu pedepsirea tuturor celor ce, ca şi poporul, ba chiar mai rău decât el, au greşit? Păsit'ai fisolgăbirăule, pe cale disciplinară contra primăriei comunale şi a notarului, precum prescrie paragraful?

Nu! Nu, pentru-că legea e lege numai până unde poporului de rând, obşteii sërăce româneşti îi e isbitoare, încolo pentru «domni» ea nu mai e obligatoare, lor le e iertat totul; «domnul» poate lua bâta în mână să dea poporului în cap, că nu i-să întâmplă nimic, doar' a prins bâta cu mânuşe de fisolgăbirău, dar' de cumva poporul ridică bâta asupra glavei seci a solgăbirăului ramolit, pe el de mult îl puneau între păreţi temniţei!

Eată, dacă-î aşezăm şi-î privim în lumina legilor, a legilor pe cari ei înşişi le-au adus, — în ce colori apar slujbaşii cu care ne hărăzeşte pârînteasca guvernare a acestei ţeri, şi cari ca lipitorile cele flămânde ne sug roada sudorilor noastre sërăce!

Precum sînt, aşa să-î priveşti, şi pe cât vrednicesc, atâta să-î preţueşti pe ei, popor român!

Ştiri politice.

În Răsăritul Europei într'una se arată semne, care întăresc în om credinţa, că pe şubrede picioare se razimă biata zeiţă a Păcii în această parte de lume!

Ca un semn al vremii despre trăinicia păcii, se ia declaraţia pe care ministrul preşedinte sërbesc a făcut-o în şedinţa de Luni a dietei Sërbiei. A arătat anume, că înainte de războiu încheiasă o învoială cu Turcia ca să fie pe

pace, că în schimb se vor da Sërbilor de sub stăpânire turcească drepturi mai mari ca pân'aci. Li s'a dat voe să-şi deschidă şcoli naţionale, şi pe Metropolitul din Üsküb, care era o pedecă în privinţa asta, 'l-au înlăturat. Acum însă, după războiu, spune ministrul sərb, Turcia biruitoare cam dă uitării făgăduinţele, şi deschiderea de nouă şcoli sërbeşti merge greu de tot; ba încă, cea-ce e contra drepturilor dintre state, a grămădit spre hotarele dinspre ei a ţerii, peste 250,000 de soldaţi, cât Sërbia s'a văzut silită şi ea a-şi întări paza la graniţe. 'I-a trimis guvernul sərb celui turcesc, în vremea asta, peste 100 de scrisori în care îl face luător aminte la făgăduinţele sale şi la drepturile de vecinătate, dar' cum acestea n'au prea avut răsunet la urechea Turcului, spune ministrul, s'a atras luarea aminte a celorlalte puteri europene asupra acestor stări de lucruri.

În legătură cu asta, şi tot cam a. pace răsună şi vestea că tătucu tuturor Slavilor, puternicul Ţar rusesc, care abia mai an a îmbrăcat odată din cap în talpe pe copii sei Muntenegreni cu arme şi patroane, — acum, precum spune o telegramă dela 22 Iulie din Viena, a dat poruncă ca din arsenalul din Tula, să se pue la îndemână ministerului sërbesc de externe 40,000 de puşti, sistem Berdan, ear' din arsenalul din Moscova să i-să trimită 25 milioane de patroane!

În acelaşi timp, cu o zi numai mai târziu, vine vestea, că guvernul sërbesc a comandat 42 tunuri mari la fabrica din Canat (în Franca), tunuri ce sînt menite a fi puse pe întăriturile ridicate înspre Bulgaria-Turcia. Fabrica s'a obligat că în timp de 2 ani să fie toate tunurile gata şi aşezate la locurile lor.

Cum însă puştile sistem Berdan cinstite de Muscal, nu-s ceva grozave, se pare că cu acelea vor înarma reserve ori gloate, dar' o ştire din 28 Iulie, de Mercuri, spune că afară de tunurile cele mari, Sërbia şi-a comandat şi 110,000 puşti cu repetiţie, sistemul francez Lebel. În 8 luni puştile trebuie să fie acasă!

Să pare că Sërbia să simte foarte aproape de un războiu crâncen. Mirare nu e. Căci

FOIŢA „REVISTEI ORĂŞTIEI”

Cea mai bună...

Nu mai eram copii acum!
Fără să ştim ne eram dragi,
Şi 'n fiecare zi la drum
Porneam în vale după fragi.

Era atâta de zglobie,
Ear' eu sfios şi aşezat,
Uitam de fragi şi de câmpie
Şi s'o sărut ear' am uitat!

La fragi de-atunci am fost ades
Şi nu le mai uitam prin foi,
Şi sărutări câte-am cules
Pe buze dulci, subţiri şi moi! —

Zadarnic însă lumea 'ntreagă
O umbli vrînd mereu s'alergi:
Căci vecinic cea mai bună fragă
E cea pe care n'o culegi...

I. Gorun.

Amantul trandafirilor.

După ce luarăm dejunul în biblioteca luminată prin trei fereşti, Iacob Orphée m'apucă de braţ şi mă conduse în grădină.

Ah! nu era grădina posomorită a maniacilor cărora nu li-e de ajuns ca pomii şi florile să fie aşezaţi la rând, în «ordine», dar' doresc ca chiar numărul lor să fie acelaşi în tot locul,

însămănând numele fiecărui grup pe o tăbliţă.

Orphée are sufletul prea înalt ca să îngăduie tiranisarea plantelor.

Şi ajuns în grădină, el mă duse la o bancă. Ne aşezarăm amîndoi. Admirând într'una pe bătrânul meu gazdă, îmi amintii de o vorbă frumoasă a unui alt bătrân învăţat, care fiind întrebat de ce-şi petrece anii ce mai are de trăit, în mijlocul unei păduri, răspunse:

— Mă deprind să mor...

Şi mă întrebam ce caută, ce-l mină pe Orphée de trăeşte numai pintre arbori şi flori?

Dar' Orphée, par'că îmi ghicise gândul:

— Oamenii au simţirea felurită Unii îndrăgesc animalele. Alţii au o iubită. Pe urmă sînt şi din aceia, monstrii de aceia, care se iubesc fără să se desguste vre-odată şi se mărginesc numai la această iubire. Eu am mers însă şi mai departe cu simţirea mea.

De sigur, n'am urît nici odată animalele. În totdeauna le-am desmerdat cu sinceritate. Dar' ce-î drept, s'o mărturisesc şi asta, tot îmi mai plăceau femeile.

A venit însă şi vremea când femeile ocupau în inima mea locul ce-l ocupau odată animalele. Dar' azi, azi nu mai pot da iubirea mea fiinţelor cu mişcare, şi tot ce inima mea poate acum e, să îndrăgească trandafirii.

Şi însufleţindu-se, bunul bătrân îmi vorbi mai departe:

Ah! frumoşii trandafirii! Cât îi iubesc, cât îmi sînt de scumpi!

Ei au tot ce cerem unei femei. Au graţia şi frumseţa, au mândria şi nevinovăţia ei.

Dacă n'ai trăit în mijlocul lor, nu poţi şti nici-odată ce dulci şi blânzi tovarăşi sînt...

Te ved că rizi, copile. Nu mă înţelegi atunci... Nu e însă vina ta; las, mai târziu, cu anii, o să-ţi aduci aminte de vorbele mele.

Numai dacă, din nenorocire, n'ai să-ţi sfîrşeşti viaţa în rău, Doamne fereşte.

Vei simţi atunci ce dulce şi înălţător e să-ţi petreci anii în mijlocul verdeţii şi cu ce drag jertfeşti cel din urmă rest din simţirea ta florilor, trandafirilor mai ales.

Căci vezi tu, amice: trandafirii par'că au din nevinovăţia tinerelor fete şi din patima aprinsă a femeilor de treizeci de ani.

Unii au chiar atrăgătoare strălucire a vi-ciului, farmecul perversităţii.

Am clipe când dragostea lor 'mi-e scumpă, ca cea a unui bun amic. Atunci când îi ved că se apleacă spre mine, mînaţi de vînt, ca să-îmi dea tot sufletul lor parfumat.

Şi mi-se pare alte-ori că-î ved geloşi, — de ce? de cine? nu ştiu. Şi atunci, când dimineţa, ved că din petala lor se scurge, jos, un bob de rouă, mi-se pare a fi o lacrimă pe care o varsă o amantă părăsită...

Cu trandafirii am apoi siguranţa, că nu mă

voiu sătura de ei nici-odată, pentru-că ei nu îmbătrănesc. Fiecare primăvară le aduce viaţă nouă. Şi atunci îmi vor înflora sufletul cu acelaşi fior de dragoste.

Care femei, pe care acum zece ani am sărutat-o cu foc, prin tufiş, mai face ca inima noastră azi să svîcnească cu putere?

Pe urmă încă un lucru, amicul meu:

Sînt glorios acum, nu-i aşa?

Am scormonit tot sufletul omenesc, şi din drojdia amară ce zace la fund, am făcut isvorul plăcerilor mele.

Pe când trandafirii ce simplu trăesc şi mor, fericiţi numai că sînt sărutaţi de razele de soare.

Ah! cum îi pismuesc pe aceşti amici ai mei!

Soarele căzuse deja jos, şi bătrânul Orphée îmi spunea mereu povestea dragostei sale.

Neîndoios nu ţintea să mă convingă. Şi nu putea, căci dacă şi eu iubesc florile şi animalele, în inima mea tot femeia ocupă încă locul cel mai înalt.

Dar' ştii bine, vai! că precum zicea şi el, mai târziu poate voiu prefera sufletul parfumat şi farmecul mut al trandafirilor, ori-cărei flecăriri de femei, care se va căzni, amintindu-mi toate, să-îmi deştepte o patimă care odinioară îmi înflora trupul...

(Trad.)

G. Bonamour.

de 3 ani de zile, de 200 ori i s'a întâmplat călcări de graniță din partea Turcilor. Totdeauna a făcut arătare la Constantinopol și abia în 34 casuri i s'a dat răspuns și satisfacție. Pare anume zgândărată, și, se vede, în fața acestor zgândărări a păgânului vecin, se pregătește, ca într-o zi să-și apere drepturile cu arma în mână!

*

Ear' pe când Sârbia se plânge și se înarmează astfel, și Bulgaria tot așa, **România** nu stă nici ea pe loc. Ea încă lucrează cu putere pentru întărirea armatei sale. Scade timpul de serviciu, dar' cu atâta înmulțește staturile și a feciorimii și a oficerilor! Și face totul pentru cea mai desăvârșită instruire a armatei sale. După ce oficerii români au petrecut și studiat în armata Germaniei, a Franței și a altor state, «Reichswehr», foaie militară din Viena, spune că acum de curând, au intrat pe câte un an la serviciu în armata împărătească a noastră, o listă întreagă de oficeri români, tineri ca să-și vadă serviciul și felul de luptă, și întorși acasă să poată îndrepta ce-ar fi cumva de îndreptat la ei. Au intrat anume: sublocotenentul (Lieutenant) *Stavracchi*, și a fost împărțit la regimentul de infanterie Nr. 1. în Troppau; sublocotenentul *Chiracescu*, la reg. de inf. 3 în Brnîn; subloc. *Negri*, la reg. de inf. 84 din Pojon; subloc. *Harkas*, la reg. de inf. 76 în Oedenburg; subloc. *Hergot*, la reg. de inf. 84 în Krems; subloc. *Arabu*, la reg. de inf. 99 în Znaim; subloc. *Teodorescu*, la bat. de pionieri 5 în Klosterneuburg, subloc. *Felix* și *Cristea*, la reg. de artilerie de fortăreață în Viena; subloc. *Braviceanu*, lareg. de artilerie de corp. 5 în Pojon; subloc. *Anghelescu*, la reg. de dragoni 11 în Stockerau; subloc. *Micescu*, la reg. de dragoni 15 și subloc. *Neculcea*, la reg. de ulani 12 în Stuhlweissenburg.

Ear' în arsenalul armatei (în România) se lucrează cu mare sîrguință la terminarea alor 60 de platforme pe cari sînt a să așeza tunurile de 105 cm calibru, dintre bateriile mijlocitoare ale întăriturilor Bucureștilor.

Pe la sfîrșitul lui August va fi gata și tot materialul de războiu, praf și gloanțe, ce e de lipsă tuturor gurilor de foc de pe întreagă linia întărită dela Focșani-Namoloasa-Galați.

Materialul de foc ce e de lipsă cetății București, și la a cărui pregătire încă se lucrează din greu, va fi și el gata tot pe la capetul lui Octomvrie.

Atunci apoi se vină, cine are curagiu, să se apropie de aceste întărituri, căror li s'a dus vestea!

Adecă unde ne întorcem privirile tot înarmări, întărirea de armate, pregătiri cari de cari mai încordate, ca întâmplările zilei de mâine să nu le afle negata!

O preainaltă recunoștință.

Pétruns de călduroasele semne de alipire ce poporul român i-a arătat casei domnitoare din România din tristul privilegiu al boalei Principelui de coroană, M. S. Regele Carol I., cel care cu atâta inimă a lucrat și jertfește pentru acest popor, acum că principele se poate socoti ca deplin însănătoșat, a adresat la sfîrșitul săptămînei trecute un cuvînt preainalt către popor, de următorul cuprins:

„Români!

„În momentele de grele încercări, prin cari am trecut în timpul boalei periculoase a iubitului Meu Nepot, credinciosul Meu popor s'a strîns împregiurul Meu într-o singură gândire, înălțînd rugi terbinți către Atotputernicul spre a scăpa vieața Moștenitorului Tronului, chemat a lua într-o zi asupra sa marea și frumoasa sarcină, încredințată Mie de națiune.

Impunătoare au fost manifestările de simpatie, mișcătoare dovezile de adîncă compătimire, ce au pornit în aceste zile de restriște din toate straturile sociale până și din cea din urmă colibă. Țara întreagă era în picioare, cuprinsă de un fior puternic, împărțînd îngrijirile Noastre: gândurile se întuneau de amenințarea, că o muncă neîntreruptă de peste o jumătate de veac, putea fi atât de greu încercată! Aceste simțăminte, isvorite din inima caldă a poporului, acest avînt unanim în ceasul de primejdie pentru viitorul Statului, erau mîngăierea cea mai dulce pentru Noi, o îmbărbătare nouă pentru Mine de a veghea neîncurmat asupra ursitelor României, pentru ur-

mașii Mei un îndemn puternic de a se arăta tot mai vrednici de atîta iubire, de atîta devotament.

Astăzi, când știința înaltă și hărnicia medicilor Țerii, au curmat boala și învîșat inimile Noastre, Imi împlinesc cu veselie sfînta datorie a mărturisi tuturor, că numai credința, cu care Ne-a încungînat iubitul meu popor, Ne-a putut ușura temerea în acele momente cumplite.

Adîncă și nemărginită este recunoștința ce umple sufletul Meu, al Reginei și al Principesei Maria, pentru aceste duioase și nenumărate mărturii de iubire: ele au stabilit între Țară și Tron legături noi și neperitoare. Cu toții eșim din această încercare întăriți; Țara mai încrezătoare în viitor, ear' Eu mai mîndru de poporul Meu, care în aceste zile de desnădăjduire, Mi-a răsplătit munca întregii Mele vieți.

Precum ne-au fost întrunite gândurile, asemenea ne întrunim acum rugile noastre, înălțîndu-le către Pronia Cerească într'un avînt de recunoștință pentru deplina însănătoșare a Principelui Moștenitor.

Ear' Eu, pîtruns pînă în adîncul sufletului Meu de o nesfîrșită grațitudine, nu voi înceta nici o zi de a chema binecuvîntările Cerului asupra scumpei Noastre României și mult iubitului meu popor.

Castelul Peleş, în 8 Iulie 1897.

CAROL.

Trăgănarea păcii.

Pacea între Turci și Greci nici azi nu e încheiată. Turcii deși-s biruitori, puterile europene totuși vor să-și umilească, să nu-și lase să se prea bucure de biruință și să se prea încreadă pe viitor earăși în puterea lor. De aceea tac cu cuțitul cel mare din cererile de pace a lor. Ei au cerut o despăgubire mare de războiu, și puterile i-au dat vîe numai la una mică de tot; ei au cerut să țină cuprinsă Tesalia întreagă, ca zălog pînă li-se vor plăti banii de către Greci, puterile au cerut să deșerteze îndată toată Tesalia de trupe turcești, că de nu, mai tîrziu, n'o mai deșertau de loc. Au cerut Turcii ca o mare parte din Tesalia, să le rămînă lor, drept reparare de granițe în spre Grecia, li s'a dat abia pe jumătate.

În schimb însă Turcii știu și ei să chinue și șicaneze pe puterile europene, cât se plătească că i-se pun în cale. Puterile, după încheierea războiului, ziceau că în câteva zile, ori doar' într-o săptămînă cel mult, pacea o să fie încheiată; Grecia are să primească tot, Turcia sigur și ea. Și Turcia primia de i-să dădea ce cerea, așa însă ea face atîta greutate, pune atîtea pedeci, atîtea trăgănări, că diplomații tuturor puterilor numai ferb de necaz, ar strivi la pîrete să aibă pe cine, țin la sfaturi, trimit guvernului turcesc la scrisori, îl provoacă îndărjiti, și Turcul ca elefantul bosumflat stă numai și-și lasă să se rupă de necaz, că știe că altceva decît gură mare, n'au se facă «puterile».

De două luni de zile țin pertractările de pace, și în urma acestor apucături de trăgănare reuțăcioasă și batjocoritoare a Turcilor, abia s'a ajuns la începutul încheierii păcii: s'au învoit dar' să deșerteze Tesalia și să primească granița spre Grecia pe unde au dorit și puterile. Dar' asta e numai o parte a învoelilor de pace. Vine încă să se hotărească asupra sorții insulei Creta!

Turcii zic: Creta e a noastră. Nu ne-a luat-o nimenea cu arma în mînă. Am avut războiu și am biruit, cum am putea noi perde insula asta? Tesalia cucerită nu ni-o lăsați. Bine, dar' atunci nici noi nu lăsăm din mînă insula Creta! Creta pentru Tesalia! Puterile, care luaseră încă fără războiu, Creta de sub aripile Turciei, vor zice că nu se poate. Să vor începe așa discuții asupra acestui punct și vor ținea trăgănările știe D-zeu cât eară, pînă să poți avea și acest punct din contractul de pace!

Vine apoi altul. Turcii, chiar la stăruința Grecilor și a puterilor, dăduseră supușilor lor creștini de prin Macedonia anumite drepturi. Și mai ales supușii Greci să bucurau de drepturi. Acum că Grecia i-a făcut necaz, Turcia voeste să le tragă celor din împărțita sa drepturile ce le dase! Și aci ear' ceartă și ear' neînțelegeri, cari nu se știe ce sfîrșit pot să aibă încă. Și ear' trăgănări cari ferb pe diplomați și pe guvernele europene, că nu mai pot gândi și lucra altceva decît, prea multe luni de zile, la înjghebarea unei păci, ce putea fi în câteva zile gata. Și asta e perdere îndoită pentru «puteri». Întai vremea

cea multă și costisitoare, a doua autoritatea, greutatea cuvîntului lor, pe care Turcia tot mai mult îl zdrobește, arătînd că dacă ea vrea, puțin îi pasă de vorba «Europei»! Europa zice, ea n'ascultă, și atât!

Pentru jertfele muncii

societatea și chiar conducătorii statelor, încep, cu drept cuvînt, să arate tot mai multă purtare de griji.

Cum în timpul mai nou prin orașe se lucrează cu putere la ridicarea de zidiri cari de cari mai mari, e îngrozitor numărul nenorocirilor ce se întîmplă cu lucrătorii. Mai nu este zidire înălțată în decursul ridicării căreia să nu-și fi pierdut un muncitor ori mai mulți vieața, să nu se fi schilăvi un număr oarecare, devenind netrebnic și trăgînd după el femei și copii în nenorocire, în lipsă. Apoi în fabricile cele multe și incurcate, câte jertfe ale muncii cad! Urcă la sute și mii numărul lor în fiecare țară și doar' an de an.

E o chemare a omenimii ca acestor frați nenorociți să le vie într'ajutor.

La Bruxella (în Belgia) a fost conchemat pe 26 Iulie a. c. un congres mare din toate țările, la care oameni învățați și de inimă să se sfătuiască în ce chip s'ar putea veni într'ajutor celor ce cad jertfe a muncii lor?

Toate statele trimit bărbați de încredere.

România a ales și trimis pe poetul *Al. Vlahuță*, unul dintre cei mai de inimă și deștepti literați ai României. Dl Vlahuță a plecat deja la Bruxella, de unde venind acasă cu observări și studii asupra cauzei, va pregăti un plan de lege, ce să fie adus desbaterii în dietă, prin care să se iee din partea statului însuși măsuri de îngrijire pentru jertfele muncii de prin fabrici, dela zidiri, etc.

Biblioteca teatrală.

Harnicul comitet al „Societății pentru fond de teatru român”, între alte lucruri bune ce a început a întreprinde pentru ajungerea și la oare-cari roade și pentru apropierea mai vîdită a Societății de scopul ei, — a hotărît tipărirea unei „Biblioteci Teatrale” sub sugraveghierea comitetului. Va cuprinde această «Bibliotecă» un șir de piese teatrale alese, potrivit cu puterile tinerimii noastre ce încearcă și ici și colo să joace teatru, și va sta din piese ori originale, ori traduse, ori localitate, ce se vor afla de bune.

Cu ducerea în deplinire a acestui plan, a fost însărcinat bravul vicepreședinte al Societății, dl *Virgil Onișiu*, distinsul director al gimnasiului din Brașov, și dl profesor *Vasile Goldiș*, secretarul Societății.

Domniile-lor pentru a porni o mișcare literară în direcția dorită, publică un concurs literar, un fel de apel către oamenii nostri de peană, ca se conlucre cu toții la edarea Bibliotecii Teatrale, cu atât mai vîrtos, că conlucrarea le va fi și răsplătită relativ destul de binișor.

Atragem din parte-ne luarea aminte a celor ce simt plăcere și chemare pentru acest lucru, asupra concursului. Eată-l:

Concurs literar.

Societatea pentru crearea unui fond de teatru român, a inițiat sub auspiciile sale, o întreprindere literară, menită a pregăti terenul teatralului român, a cărui realizare este programul acestei societăți.

E vorba de a procedea cu material literar acea mulțime de diletanți români, cari în toate unghiurile țerii luptă pentru desvoltarea gustului dramatic și sînt atît de lipsiți de piese ușoare potrivite trebuințelor noastre modeste.

Acestei trebuințe voeste să-i corîspundă „Biblioteca teatrală”, care sub auspiciile societății pentru fond de teatru român, va apăre în editura librăriei Nicolae I. Ciurcu din Brașov.

«Biblioteca teatrală» va apăre în broșuri format 8° de câte 3—6 coale de tipar cicero, și va cuprinde numai piese teatrale. Piese vor fi traducerii, localități sau originale, și se vor alege de ocamdată cu deosebită ținare în vedere a trebuințelor diletanților, mai mult piese ușoare de 1, 2 sau 3 acte, de ori-ce natură.

Pentru asigurarea stocului necesar de piese, fără de cari nu am dori să începem editura,

comitetul societății exerie concurs literar următoarele:

Condițiuni de concurs.

1. Să deschide concurs, fără termen fix, pentru piese teatrale traduse, localitate sau originale, de 1, 2 sau cel mult 3 acte, menite a fi edate în «Biblioteca teatrală» a societății pentru fond de teatru român, ediția dlui N. I. Ciurcu, Brașov. — La concurs pot să participe și piese cari s'au tipărit deja în revistă sau vre-un ziar român, dar' nu a apărut în ediție separată.

2. Manuscrisurile au să fie scrise, (ortografia este cea fonetică obicinuită), numai pe câte o pagină a fiecărei foi și trebuie să aibă o margine albă de cel puțin 3 degete pentru eventuale corecturi. Fiecare manuscris va provîzut cu numele autorului, traducătorului sau localizatorului, cu arătarea exactă a adresei sale și cu 4 mărci postale curate à 5 cr. pentru speșele postale ulterioare ale societății în corespondența sa cu autorul.

3. Traducerile și localizările se vor trimite totdeauna împreună cu textul tipărit al originalului, după care s'au tradus sau localitate Piese tipărite deja în vre-o revistă română sau ziar român trebuie să aibă indicațiune exactă a numerelor și a anului revistei sau ziarului, în cari au apărut.

4. Toate piesele intrate vor fi revizuite și date în recensiune la bărbați de specialitate cari vor aibă dreptul a datorința de-a face îndreptări și corecturi în toate piesele localitate și traduse. Pentru îndreptări și corecturi în textul pieselor originale, se cere autorizare specială dela autorul, fără de care piesele s'vor edita sau remite așa cum s'au înaintat fără vre-o îndreptare.

5. Pentru fiecare piesă primită de comitet (localitate sau traducere) și edată în «Biblioteca teatrală», librăria editoare asigură autorului un honorar de 5 fl. după coala de tipar, ear' recensentului, care revizuește și în tocmește piesele, tot 5 fl. după fiecare coală de tipar.

Piese originale bune vor fi honorate mai bine, dar' nu cu mai mult de 10 fl. după coală de tipar.

Autorul va mai primi câte 20 de exemplare din broșura în care i-a apărut piesa. Honorarul se va trimite prin avis posta din partea comitetului societății în timp de cel mult 15 zile după aparițiunea piesei.

Peste tot ori-ce daraveri ale autorilor în chestiunea edițiunii, a honorarului etc. au să se arangia prin biroul comitetului societății pentru fond de teatru, și nu direct prin librăria editoare.

6. Autorul a cărui piesă (fie originală, localitate sau traducere) se tipărește în bibliotecă teatrală, nu are drept la nici un honorar special de representație a piesei, din partea nimeni din patria noastră, cu atât mai puțin are acest drept librăria editoare.

7. Honorarele indicate aci în pct. 5 se dau după ediția I. (tiraj 1000—1500 exemplare). La o eventuală a II. ediție se va stabili și plăți honorar deosebit autorului.

8. Societatea pentru fond de teatru și librăria editoare, nu primesc nici o responsabilitate de drept civil în chestiunea drepturilor de autor și editor al originalelor, după cari i-să înaintează traduceri și localități spre editare. Toată răspunderea în aceasta privește pe traducătorul sau localizatorului piesii.

9. Manuscrisurile sînt a să înainta recomandat la adresa d-lui *Virgil Onișiu*, director gimn., vicepresident al societății pentru fond de teatru român, în Brașov.

Din ședința comitetului societății pentru fond de teatru român, ținută în Brașov la 16 Maiu v. 1897.

Pentru comitet:

Virgil Onișiu,
v.-president.

Vasile Goldiș,
secretar.

CORRESPONDENȚĂ

Merișor, Iulie 1897.

Onotată Redacțiune,

Dați-mi vîe să scriu ceva despre adunarea Despărțământului Hațeg a «Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român», convocată de d-nii N. Nestor, director și Dr. Suci, secretar, pe ziua de 18 Iulie st. n. 1897 în comuna Sălașul-interior.

Adunarea a fost bine cercetată, dar' numai de poporul din loc; străini, adecă din alte părți, nimeni, nici vre-un preot, nici dascăl, nici popor. Mare durere! Pot să zic, sau nu să interesează nime! Ori preoții, dascălii și poporul nu cetesc jurnale? Bine zice «Unirea» din Blaj, că pînă a pune vina pe alții, să ne mai băgăm nouă vină. Dacă la adunări de acestea nu luăm parte, nu le spriginim, cine ne va mîntui? cine ne va ajuta? unde vom recurge după ajutoriu? Să lăpădam odată dela noi, preoți și învățători și popor, nepăsarea, și macar în viitor să do-

vedim mai multă hărnicie, se dovedim că noi dela noi atârnam mântuirea și avântul nostru!

Domnii oficianți ai despărțământului, director, sub-director, secretar, cassar, controlor s. a. dovedesc destulă vrednicie chemării lor; onoare lor! Disertațiune a fost una, dar' bună a dlui Ioan Muntean din Hațeg. Membri ajutători au fost mulți după puterea lor, dar' ordinari, ori pe viață nici unul.

După adunare au împărțit premii în bani câte 2 fl., 1 fl. și 50 cr. acelor femei, care au arătat mai frumoase lucruri de mână, suma premiilor 20 fl., care a binevoit ai da »Reuniunea femeilor române din comitat«, cum se dase la Hunedoara, Cugir și Brad.

Erau de față d-nii Vicariu: Nestor, Advocați: Bontescu, Suciu, contr. Muntean, tinărul Bontescu, și alți domni și dame. Din popor harnicul primar și român verde Ioan Rus Androne din Merisor, și alții.

Representant din partea civilă fisolgăbirul din Puj.

Prânzul a fost dat la casa curatorului prim din Sălașul-inferior.

Incheiu puținele mele rînduri cu rugarea ca dnii preoți, dascăli și poporul nostru să binevoiască a da mai multă îngrijire despărțământului Asociației la Hațeg, azi când avem atâția »binevoitori« neamului nostru român, *ni-se cer jefje insușite*, spriginire umăr la umăr, ca să nu fim nimiciți!

Isidor Saturn.

Piele de... fer.

Ei, cine nu crede, se cerce!

Dacă e cu puțință în lumea asta, că se mănăe omul foc și se nu i-se ardă plămânile, și se înghită sabia fără a-și strica mâțele, — de ce nu s'ar putea să aibă unul ori altul și pielea de fer?

Și s'a văzut într'adevăr.

La un circ mare din București, iarna trecută, se arată un indian, care se culca pe pat de țapuse de fer ascuțite ca baionetele, se urca în fugă mare desculț, pe o scară a cărei fuștei erau făcuți din săbii ascuțite bine și cu tăișul în sus, și nici talpele picioarelor când călca, nici palmele cu care se prindea, nu i-să răneau!

Era o minune ca ne-alte!

Dar' azi minunea e talmăciită.

O foaie din America o lămuirește: Ci-că se pui într'o baie (scaldă) de apă, o cățătime anume de piatră acră, și după-ce piatră acră s'a topit, se pui o măsură mică de sulfat de zinc (ținc).

Nainte de-a face probele cu săbiile și țapusele, omul se scaldă odată bine în baia asta, și eșind nu se șterge, ci lasă de se usucă așa pe el. După-ce s'a zbicit bine, se bagă în altă scaldă de apă foarte rece, și prin asta i se întărește pelea așa de tare, că poate dormi pe sulite, poate călca pe ascuși de săbii, că nici habar n'are!

De nu credeți, poftim și cercați, și de vă va da proba de minciună, ori nu spuneți la nime, ori ne spuneți numai nouă...

NOUTĂȚI

Adunarea generală a Asociațiunii transilvane, e conchemată de cătră prea on. d. președinte I. M. Moldovan (Blaj) și secretarul II Dr. V. Bologa (Sibiu) pe zilele de 27 și 28 August n. la Mediaș.

Protopresbiter al Mediașului a fost înțarit de ven. Consistor din Sibiu, ear' Dumineca trecută chirosit de protopresbiter, dl Romul Mircea, ales protopop acolo încă înainte cu 2 ani.

Cassar orășenesc al orașului Orăștie, propus fiind din partea clubului local săsesc, a fost ales în ședința de Mercuri a reprezentanței dl F. Schäser, mai înainte librar.

Alegerea s'a făcut sub conducerea dlui vicișpan Hollaki. Comisia candidațiune, prezidată de vicișpanul, *pe basa enunțării clubului săsesc*, a candidat la post numai pe dl F. Schäser, sub cuvânt *că el singur are calificația* (pregătirea) *de lipsă!* Vicișpanul enunță pe dl Schäser de cassar ales, dînsul pune jurământul. Vicișpanul îi gratulează, dînsul mulțumește. Primarul îl salută în numele colegatului. Actul gata. Toate isprăvite în »cea mai bună ordine!«. Dar' acu-i acu! Alesul își cere concediu până la toamnă, pe cuvânt *că nu are cunoștință despre manipularea cassă și până atunci va învăța-o!..* Tabloul! Toți se privesc zăpăciți. Lui Fodor Gy. parcă-i aruncase cineva un ciubăr de apă în spate. I-a și reproșat-o noului ales! Vicișpanul sparge ghița prințind vorbă și zicend că... ședința de azi nu are drept a da concediu, — ci se-l ceară la locul și timpul seu..

Tren anume a început să circuleze dela Brașov la Tușnad, pe seama călătorilor ce

vor să cerceteze băile de acolo. Fostul prim-ministru al României dl P. S. Aurelian se află și d-sa de Luni la Tușnad, unde va petrece vara.

Preoți noi, Sămbăta trecută, (21 Iulie v.) Esc. Sa Metropolitul Miron Romanul a sfințit întru preot pe dl George Arone, ales paroch al comunei bis. Panc-Seliște, în tractul Dobrei, — ear' Dumineca trecută a chirotonit de diacon pe clericul abs. George Albu din Păclisa, care a fost instituit de administrator al parochiei protopresbiterale Alba-Iulia Cetate; — tot Duminecă a fost chirotonit de diacon pentru trebuințele generale ale archidiecesei clericul absolut Iosif Gomboș din Vidra-desus (tractul Cămpenilor).

La manevre. Joi dimineața a plecat din Orăștie bataillonul 2 din regimentul nostru de casă 64 de infanterie, peste Sebeș la Sălaște (l. Sibiu) pentru manevre. Bataillonul 4 din reg. 82 de inf. rămas încă aici, pleacă și el în 6 August la Alba-Iulia.

Monument în Zlatna. »Gazetei Transilvaniei« i-se scrie: În luna lui Maiu a c. s'a ridicat în Zlatna în memoria preotului gr-or. George Damian și a soției sale Ana n. Iancu, un foarte frumos monument familiar, care merită în toate privințele a fi remarcat, fiind până acum unic în felul seu în Munții-apuseni. Monumentul este de marmoră, de 2 metri și 50 cm. înalt, încungiuat de un grandios grilagiu de fier, care închide o suprafață de 20 metri pătrați. E construit în stil oriental și așezat pe un postament de peatră. A costat peste o mie de floreni. Neuitatul preot al Zlatnei, George Damian, a răposat în Iulie 1894 în etate de 64 de ani, după-ce a servit 42 de ani cu zel și devotament bis-erice și iubitei sale națiuni. Mi-s'a spus, că cu ocaziunea sfințirii monumentului, ce s'a făcut în cimiteriul gr-or. din Zlatna la 11 Maiu a c. a fost de față mulțime mare din foștii poporeni, cari păstrează cu recunoștință amintirea preotului și conducătorului lor iubit în timp de aproape o jumătate de veac...

„Fortuna“ în furtună! În giurul societății mari de cumpărat mine (băi) în Ardeal, constituită abia de curând și cu mare zgomot sub numele „Fortuna“, se dă azi o furtună mare! S'a descoperit o înșelătorie uriașă. Publicul a fost tras pe sfoară, că băile vor aduce venit de vor căpăta acțiunii câte 60 %! când colo cifra era o falsificare păcătoasă, mărită de 4 ori! Langermann, mamonul, care a cumpărat mina Szent-Endre dela Bucium cu 150,000, plătiind din ea numai 50,000 și a vîndut-o societății cu 750,000, după ce-a pus mîna pe bani și-a perdut urma. E o înșelătorie cum de mult nu s'a mai văzut. Tribunalele vor avea de lucru și în fruntea întreprinderii stau primarul Abrudului și o mulțime de oameni „înșemnați“ unguri!

Ziar pentru popor în România. »Timpul« dă știrea, că guvernul român are o idee nouă din cele mai sănătoase: Ministrul de culte, dl Spiru Haret, vrea să înființeze un ziar mare, pentru răspândirea culturii la poporul țeran. În budgetul anului viitor va cere să se iee suma de 100,000 lei ca fond pentru susținerea ziarului.

Adunarea despărțământului Sighișoara a Asociațiunii e conchemată pe 8 August n. în comuna Danș. Un comitet arangiator a pregătit pe seara acelei zile și o producțiune teatrală declamatorie în edificiul școalei rom. de acolo. Să va preda »Harța Rezeșul« comedie de Alexandru, dialogul »Neguțătorul și Nărodul« de A. Pam, apoi declamări și cântări. Onorabilul comitet arangiator ne-a trimis o invitare, nu știm unde la ce Jidan tipărită, de ți-e urit să o iei în mână, fiind o batjocură a limbii și ortografiei românești.

E rușine ca azi, când avem deja atâtea tipografii române în toate părțile, oamenii nostri încă nu înțeleg, că e păcat să-și batjocurească limba prin cele tipografii străine, și că nu se și genează a se prezenta publicului și a-i cere sprijinul cu astfel de tipărituri porcite! Nu mai zicem nimic despre faptul, că se dau Jidanului bani, ce ar putea să-i primească o tipografie românească. Publicul român e poftit să jertfească la producție, ca din venitul ei, să se poată da plată Jidanului și străinului peste tot.

Slabă pricepere!

Vulcan în fundul mării. O veste unică în felul seu vine de pe insulele Hebridele-nouă. La marginea dinspre Miază-noapte a insulei Tongoa, în una din zile s'a văzut o arătare curioasă de tot. Întai un zgomot puternic ca durduiri de împușcări cu tunuri, au tras luarea aminte spre partea locului. Îndată după aceea apa mării a început a ferbe ca și cum ar fi aci un căzan uriaș, și se învolba, ridicându-se turbure și amestecată cu o apă neagră, apoi bucăți de stânci săreau

prin ea și din ea în sus, ca și cum s'ar fi puscat cu rachete uriașe pe fundul ei. În urmă nori de fum se înălțau din adâncimi. Și a ținut această ferebere ce da o privire îngrozitoare, cinci zile. După cinci zile, răsunând încă cele din urmă murmurări, s'a liniștit eară. Să ține, că un vulcan (gură de foc din sinul pământului) s'a fost deschis, dar' țișnind chiar în fundul mării, el a fost înecat.

Notiță Literară.

„Manual pentru usul necroscopilor comunal“ de Dr. Stefan Erdélyi, Dr. de filosofie, Dr. de medicină, Dr. de Chirurgie, magistrul de obstetricie, profesor aprobat al higienă pentru școalele medii, medic al orașului Orăștie, medic al cercului sanitar din Bîntînți, și dentist.

Volumul avisat de noi în Nr. 16 al »Revistei« din ăstan, că s'a pus sub tipar, *manualul îndreptar pentru „inspectorii de morți“* (necroscopi) de prin comune, — a eșit deja de sub tipar la institutul tipografic „Minerva“ din Orăștie.

Cuprinde pe 120 pagine toate îndrumările de cari are lipsă un necroscop comunal, și la urmă sînt adause și mîstrele în ce chip și după cari forme ținându-se, are necroscopul să-și facă înștiințările și atestatele ce le dă.

Recomandăm cu căldură »inspectorilor de morți« (necroscopilor) români de prin comune, această cărtică, pe care de Dr. St. Erdélyi, medic ce de 20 de ani stă în serviciu public, avînd mereu de lucru cu necroscopii comunal, și ca atare cunoscîndu-le toate trebuințele, a întocmit-o așa ca ei să afe în ea îndrumare la ori-ce lucru ce ar dori să-și știe pentru slujba lor. Costă 2 coroane și se poate primi dela autor în Orăștie.

„Biografia lui Avram Iancu“ de Iosif Sterca Șulufin de Cărpeneș, a aparut la Sibiu, în o broșurică de 44 pagine. Cuprinde o descriere amănunțită a vieții lui Avram Iancu, pe care autorul l'a cunoscut în persoană și știe să spună multe amănunte duioase din zilele lui.

Broșura cuprinde și 3 fotografii, a eroului Iancu, călare, încungiuat de Moții sei cu lănci, puști și steaguri, a doua: casa lui Iancu, ear' a treia, fotografia... autorului!

Să vinde pentru o coroană și venitul ei să va adauge la averea rămasă după Avram Iancu, și să va crea un fond ce să poarte numele eroului, dat în grigia și sub paza »Asociațiunii transilvane«.

Pagubă că autorul a pus și o tendență politică în lucrare, și încă o tendență rea: a mări neîncrederea Românilor în »Nemți« și tăgăduințele lor, — lucru asupra căruia începe mare discuție, discuție din care nu credem că cei cu »tendința« ar eși biruitori!

Toți Români de bine să grăbească totuși a cumpăra cărticica, vrednică și în sine a fi cunoscută, dar' și mai mult pentru sprgii-nirea scopului în care se vinde.

REGULAMENTE COMITATENSE

Regulamentul despre edificări în comunele mari și mici din comitatul Hunedoarei.

(Urmare si fine.)

Pedepsele.

§. 39. Călcarea opreliștelor cuprinse în acest regulament respective a singuraticelor lui părți, se socotește ca transgresiune (vină), și întrucât vina făcută n'ar cădea sub prescripsele paragrafilor 117, 119, 125, 141 din articolul de lege 40 dela 1879, ea va fi pedepsită dela 2—50 fl. în favorul fondului comunal de zidire.

Când banii nu s'ar putea scoate, atunci în locul pedepsei de bani e a se aplica, în înțelesul §-lui 22 din aceeași lege, închisoare.

§. 40. Aducător de judecată în treburile transgresiunilor prevăzute prin acest regulament, este ca întâie instanță solgăbirul, ca a doua instanță vicișpanul, ca a treia ministrul de interne, în înțelesul regulamentului ministeriilor de interne și justiție, dat la 1880 sub Nr. 38.547, și care e încă în vigoare.

Hotărîri generale.

§. 41. Regulamentul de față are putere pentru toate comunele mari și mici din comitatul Hunedoarei.

§. 42. Cele 4 orașe cu magistrat regulat aflătoare pe hotarul comitatului, se obligă prin aceasta, ca în timp de 6 luni să-și facă regulamentele lor proprii privitor la zidire, ținînd în ele seamă de siguranța contra focului, de salubritate (sănătatea) publică, de frumseța orașului, de relațiile locului, și de anumite principii cuprinse în acest regulament.

§. 43. În comune e a se întemeia câte un fond comunal pentru zidire, respective pentru regularea comunei, din care se se

copere cheltuelile de regulare a ulișelor și ori-ce lucrări de îndreptare a comunei. Fondul se întemează din sumele ce s'ar fi aflând deja spre acest scop, ear' în comunele unde cheltueli de acestea comune (de obște, de-a satului) se copăr din venitele averii comunei, se va lua în budget în fiecare an o sumă potrivită pentru creșterea acestui fond, mai departe se va întemeia și crește din sumele de expropriare (răscumpărare) ce s'ar cădea comunei, și în sfîrșit din pedepsele croite celor-ce au făcut câte-o greșală (transgresiune) contra acestui regulament. Fondul acesta apoi e a se lua în inventarul comunal și a se pune spre fructificare (creștere) deosebit de ori-ce altfel de fond.

§. 44. Pentru punctuoasa ducere în deplinire a acestui regulament, se fac răspunzători toți membrii primăriei comunale și notarii cercuali, cari sînt îndeosebi îndatorați ca:

1) să nu lase să se înceapă nici un fel de zidire nainte de darea îngăduinței respective nainte de a fi ajuns la putere îngăduința dată;

2) ca să nu se facă nici o abatere dela cuprinsul îngăduinței;

3) ca la zidire să se întrebuințeze numai material bun și trainic;

4) ca dirimăturile și pregătirile de pământ și ori-ce material de zidit să nu rămână în urmă aruncat pe uliși;

5) ca edificatorul să pună la marginile locului de zidire semne de pază, ear' schelele să le ridice pe strade așa, ca trecerea pe acolo să nu fie împedecată.

Ear' solgăbiraie (pretorii) se îndatoresc a supraveghia, ca primăriile comunale să țină acurat acest regulament și să-l îndeplinească, ear' în caz de neglijență ori lenevire, să porceadă față de ele pe cale disciplinară.

AMICIȚIE — DISTRACTIE

Unei cetitoare (numai unci! ghicească-se)... Acest vers când îl cetești, în pericol mare ești, și nici vreme mai de-asa, se te aperi nu-i avea: de-abia ochii-ti vor sosi, pe la vorbele de-aci, și te vei trezi de-odată, prinsă, strînsă, sărutată!... Hurra!..

„Depecerna“. Eată-mă și pe mine cu răvas iară cătră tine. Abia acum îți pot răspunde. Am avut mult de bătut în pisălaș, de uitam de-avisul tău. Mă bucur că la instanța întâie am dobândit așa ușor „procesul“. Poate că și a doua și a treia nu mi-or fi dușmane, dar' când voui fi dobândit în toate trei instanțele. oare ce-o să zică „forul suprem“?... Nemo.

Sorioară scumpă! — Nu mă pot reculege! Fantasia mă chină. Abia acum îți pot răspunde. Dacă prosa e moarte și viața e chin, trăiesc și eu. — Plecând, am fost aproape, căci inima-i nebună. N'aveam pretext, altcum mergeam mai departe.

Vrînd se mă fac cumințe, am făcut multe nebunii. (Poate vei auzi) Dar' n'a succes. Apoi am făcut cuminții și mi-am perdut rostul de tot. E mult farmec în a fi nebun! — »Să nu plîngeți?« — Ba se plîngeți, ca să plîngem la olaltă! — Sînt în vînt. Salutare caldă, sorioară dragă! (Nu urlă, nu, nu, nu!) „10... în vînt.“

FEL DE FEL

Lacul fără fund. Un țeran călăuzind pe un domn prin locuri pe care nu le cunoștea, ajunge la un lac (de nu cumva »Tăul« dela Săcărâmbu), despre care poporul credea (chiar ca Săcărâmbeni), că e ... fără fund!

— Vezi domnule lacul ăsta n'are fund, prinse vorba țeranul.

— De unde ști d-ta asta? întrebă domnul străin (un doctor militar...).

— O știu dela frate-meu. Nu de mult el călăuza pe aici, tot așa ca eu pe d-ta, pe un domn străin. I-a spus povestea cu lacul, cum ți-o spun eu d-tale, și acela nu credea, tocmai cum dai și d-ta din cap. De-odată frate-meu se desbracă și sare în apă, și nu l'am mai văzut!

— Bine, cu asta că s'a înecat fratele d-talei aici, încă nu mi-ai dovedit că lacul e fără fund!

— Dar' nu s'a înecat, zice țeranul cu aer triumfător. În ziua următoare am și căpătat dela el telegramă din cealaltă latură a pământului, din America, că a sosi acolo, și să-și trimitem haine zbicite!..

Dela școala superioară de fete.

— Condiții de primire în școala civilă de fete și internat „Asociațiunii“.

Pentru primire în școala civilă (superioară) se cere atestat despre absolvirea claselor școalei elementare (de jos), sau atestat despre clasa corăspunzătoare premergătoare dela o altă școală de categoria școalei civile. În lipsa unui astfel de atestat, sau pe lângă atestat dela școale de altă categorie, primirea se face pe baza unui examen de primire.

Inscrierile pentru anul școlar 1897/8 se fac din 1—6 Septembrie st. n. a. c.

Examenele de emendare se țin în 3, ear' cele de primire în 4 Septembrie a. c.

Prelegerile se încep în 6 Septembrie a. c. Didactrul e fixat cu 3 fl. v. a. pe lună și pentru elevele, ce întră prima dată în aceasta școală, o taxă de înmatriculare de 2 fl.

Elevele, cari voesc să fie primite în internat, fie eleve ale școlai civile, sau ale școlai elementare a reuniunii femeilor, au să se înștiințeze de timpuriu, în tot cazul înainte de începerea anului școlastic, prin părinți sau tutori la direcțiunea școlai pentru a putea face dispozițiunile necesare. Taxa internatului e de 200 fl. v. a. pe an, plătiți înainte în două sau cel mult patru rate. Cărțile trebuincioase, materialul de scris, de desemn, de lucru de mână, să înțelege, nu sunt cuprinse în taxa amintită, ci cheltuielile reclamate în aceasta privință să poartă de părinți, întocmai precum tot de dănișii să poartă cheltuielile pentru îmbrăcăminte și încălțăminte, pentru instrucțiune în muzica instrumentală și în limba franceză.

Taxe pentru instrucțiunea în piano sunt de 2 categorii:

a) dacă o elevă voiește să iee oarele singură, să compută, luând 2 ore pe săptămână, taxa de 9 fl. pe lună; dacă 2 eleve împreună iau instrucțiune în aceleași oare, taxa să compută, la 2 ore pe săptămână, cu 6 fl. de elevă; sau

b) dacă o elevă voiește să iee oarele singură, să compută la 2 ore pe săptămână taxa de 6 fl. pe lună; dacă se întrunesc 2 eleve în aceeași oară, taxa să compută la 2 oare pe săptămână cu 3 fl. pe lună de elevă.

Pentru instrucțiunea în limba franceză, câte 2 ore pe săptămână, să compută pe lună câte 1 fl. de elevă.

Toate taxele să plătesc direcțiunii școlare, care remunerează pe instructori.

Elevele din internat, afară de școală, au în fiecare zi anumite ore de conversațiune în limba franceză, maghiară și germană. Pe lângă aceea ele se prepară și învață lecțiunile sub conducerea și cu ajutorul directoarei și al guvernantelor, și-n ori-ce altă privință se împărtășesc de cea mai pârinatească îngrijire și conducere.

Elevele, cari voiesc să fie primite în internat, mai au să aducă cu sine: o saltea, un covoraș la pat, 2 perini, 4 fețe de perini, o plapomă sau țol de coperit, 3 ciarșafuri (lințoluri, lepedee), 6 ștergere, 6 servete, apoi perie de dinți, săpun și pepteni, care toate rămân proprietatea elevei. Afară de acestea schimburiile de trup sau albituriile, câte 1/2 duzină din fiecare, ciorapi și fuste de culoare închisă și batiste (marămi) câte 1 duzină, un parapeu și încălțăminte trebuincioasă. Cât pentru toalete nouă, părinții și tutorii sunt consiliați a nu face de acestea pentru copilele lor, căci pentru a obține o uniformitate în îmbrăcăminte pentru toate internele, acele toalete, cu prețuri moderate, se fac aici prin îngrijirea direcțiunii internatului. Strîns de uniformă să țin: o haină, două șurte în forma unei haine, o pălărie de iarnă și una de vară, cari necondiționat au să se facă aici și cari peste tot vor costa cam 16—22 fl. v. a.

Doritorii de a avea »Statutul de organizare« precum și »Regulamentul intern« al școlai, »Regulamentul pentru cursul complementar« și »Regulamentul ministerial pentru examenele publice, private, supletorii și de emendare«, le pot primi dela direcțiune pentru câte 10 cr. unul. Tot dela direcțiune se poate primi pentru 1 fl. și »Monografia« școlai, în care, pe lângă istoricul institutului, se află descris edificiul școlai și al internatului în toate amănuntele lui.

Sibiu, în Iulie 1897.

Direcțiunea

școlai civile de fete cu internat.

Mulțumită publică.

Cu ocaziunea producțiunei »teatrală-declama-torică«, arangiată la năsuința demnului învățător *Dumitru Mosora*, de către elevii școlai gr.-or. în 21 Februarie a. c., s'au pus basa unei biblioteci școlare, destinându-se venitul curat ce au rezultat dela aceea producțiune spre scopul acesta.

Pătruns de însemnătatea unei atare biblioteci școlare, domnul *Ioan Moța*, redactor la »Revista Orăștiei«, a donat pe seama bibliotecii noastre școlare 35 broșuri în preț de 10 fl. 28 cr. v. a.

Tot spre scopul acesta au donat și dl învățător D. Mosora 9 broșuri în preț de 2 fl. 32 cr. v. a.

Primească stimații donatori călduroasă mulțumită.

Vaideiu, la 6 Iulie 1897.

Zaharia Tilicea,
capelan și dir. școlar.

Apel!

Având în vedere timpul apropiat pentru adunarea generală a »Asociațiunei«, care să va ținea în 27 August a. c. st. n. în Mediaș, rugăm pe toți acei domni, cari doresc a participa la adunare și la festivitățile împreunate

cu aceea, ca să binevoiască a se însinua de timpuriu pentru a ne putea îngriji de o încuarterare corăspunzătoare; observând aceea, că avem destule cuartire, dorim însă a asigura comoditate deplină atât pentru persoane singurate cât și pentru familii cu mai mulți membri. —

Insinuările pentru încuarterare precum și alte corespondențe sunt a se adresa la Dl *Dionisiu Roman*, candidat de avocat în *Mediaș*, președinte al biroului de încuarterare și corespondențe.

Pentru comitetul de arangiere:

Ioan Moldovan,
president.

Dr. Ioan Ivan,
secretar.

CALINDARUL SĂPTĂMĂNEI

Zilele	Calindarul vechiu	Calindarul nou
Dumin. a 7-a d. Rusalii, c. 9, gl. 6, v. 7.		
Dum.	20 (+) Pr. Ilie	1 Aug. Petru
Luni	21 C. Simeon	2 Poruncula
Narți	22 + Mar. Magd.	3 Stefan
Merc.	23 M. Trofim	4 M. Schne
Joi	24 M. Cristina	5 Sch. I. față
Vineri	25 Ad. S. Ana	6 Caietan
Sâmb.	26 M. Ermolae	7 Ciriac

LOTERIE

	Tragerea din 21 Iulie st. n.				
Sibiu:	24	18	38	90	82
	Tragerea din 10 Iulie st. n.				
Timișoara:	9	10	74	77	45
	Tragerea din 17 Iulie st. n.				
Budapesta:	66	65	84	87	37
	Tragerea din 14 Iulie st. n.				
Brünn	10	48	60	8	78

Pentru redacție responsabil: **Ioachim Muntean.**

(226) O 4—

calfă de prăvălie.

Se caută o calfă tină în prăvălia de manufactură a dlui **Ion Lazaroiu** din Orăștie (Szászváros). Poate intra numai decât în condiție.

(238) Pentru 1—1

întreprinzători de zidiri!

În Dumineca viitoare, la 1 Aug. acest an, să va da în întreprindere gătarea zidirei școlare gr.-or. din Deva, rămasă negată de acum 10 ani. Licităția publică cu vorba începe la 10 1/2 ore înainte de amiază, în curtea școlai. Prețul strigării 350 fl. Zidirea are să fie uscată și gata până la 1 Septemvrie c. n. acest an.

Deslușiri mai de aproape la domnul episcop *Niculae Benea*, la tribunal în oarele de oficiu, ori la subscri-sul acasă.

Din ședința comitetului parochial, ținută la 13/25 Iulie 1897.

Episcopul primar

August A. Nicoară.

Sz. 547—1897. (239) 1—1
bvghető.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhirrre teszi, hogy a bécsi cs. kir. törvényszék 1893. évi 168 számú vég-

zése következtében Baidersdorf és Biach cég végrehajtató javára Richter Nándor végrehajtást szenvedett ellen 260 frt 68 kr hátralék s jár. erejéig 1893. évi október hó 13-án fogatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 546 frt — kra becsült szobabutorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíró 5979/1897 sz. végzése folytán végrehajtást szenvedett lakásán helyben leendő eszközzésére **1897. évi augusztus hó 3-ik napjának délutáni 5 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Szászváros, 1897. évi július hó 12. napján.

Kónya Ferencz,
kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 100—1897 (237) 1—1
bvghető

Arverési hirdetményi kivonat.

A szászvárosi kir. jbiroság mint tkvi hatóság közhirrre teszi, hogy »Ardeleana« pénztintézet végrehajtónak Lois Iuon végrehajtást szenvedő elleni 8 frt 70 kr. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék (az algyogyi kir. jbiroság) területén levő Folt község határan fekvő a folti 66 sz. tjkvben A + 149. 150 hr. ingatlanok 221 korona, az A + 271 hr. ingatlanok 82 korona, az A + 332 hr. ingatlanokra 180 korona, az A + 370/1 hrsz. ingatlanra 30 korona, az A + 539 hr. ingatlanra 82 korona s a folti 220 sz. tjkvben az A + 513 hr. ingatlanokból Lois Iuon jutalékára 812 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1897. évi augusztus hó 24-ik napján d. e. 10 órakor** Folt község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át kész-

pénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképés értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbiroság tkvi hatósága.

Szászváros, 1897. évi január hó 20-án.

Szabó, kir. aljbíró.

1468—1897. (236) 2—3
Kig.

Pályázati hirdetmény.

A szászvárosi egészségügyi körben Szászváros székhelylyel üresedésben levő **körorvosi** állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Az egészségügyi körhöz 24 község tartozik.

A körorvos évi javadalmazása 300 frt fizetés, mely összeg Hunyadvármegye központi pénztárából havi előleges részletekben vehető fel, ezenkívül 300 frt utazási átalány, mely összegért köteles egy hivatalos kiszállások, valamint az oltások alkalmával a fuvardíjat fedezni, megjegyeztetvén, hogy ezen 300 frt utiátalányt az oltások alkalmával az egyes községek fizetik ki.

Felhívom ennél fogva mindazokat, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy az 1876. évi XIV t.-cz. 143 §-ában, illetve az 1883. évi I. t.-cz. 9 §-ában körülírt képesítésüket, eddigi alkalmaztatásukat, és magánéletüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket, folyó évi **augusztus hó 18-ig** bezárólag, annyival is inkább nyujtsák be, mivel a később érkező vagy nem kellőleg felszerelt kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás határnapjául folyó évi **augusztus hó 21-ikének d. e. 9 órája**, helyéül pedig a szászvárosi járási főszolgabíró hivatalos irodája tűzetik ki.

Szászváros, 1897. július hó 21

Fodor Gyula,
főszolgabíró.

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMÍI, SOCIETATE PE ACȚII IN ORĂȘTIE

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000

Circulație anuală: fl. 3.000.000.

(196) 12—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

- 1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;
- 2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5 1/2, ear' dela corporațiuni culturale cu 6%;
- 3) cumpără și vinde realități;
- 4) cumpără și vinde mărfuri și produse;
- 5) arîndează și exarîndează realități;
- 6) cumpără și vinde efecte publice;
- 7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

La institut se mai află 500 acții proprii, puse în vindere conform Prospectului staverit de Direcțiunea institutului sub Nr. 68/1897.

Ori-ce afacere se poate rezolva și informări se pot lua verbal în biuroul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, în Iunie 1897.

Direcțiunea.

Pentru tipar responsabil Petru P. Barițiu.

„MINERVA“ institut tipografic în Orăștie.